

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Michaela Nipperta a soudců JUDr. Jiřího Körblera a JUDr. Čestmíra Slaného ve věci

žalobce: **Petr Daniel V.**, narozený dne xxx
bytem náměstí xxx
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Zdeňkem Zůnou
sídlem Moravská 1553/52, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Michaela B.**, narozená dne xxx, IČO xxx bytem xxx
zastoupená advokátkou Mgr. Andreyou Voglovou
sídlem Jeseniova 1151/55, 130 00 Praha 3

o 100 000 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 11. prosince 2018, č. j. 46 C 8/2018-120,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně žalobu, kterou se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 100 000 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 100 000 Kč od 1. 5. 2017 do zaplacení (výrok I.) a uložil žalobci, aby na náhradě nákladů řízení žalované zaplatil 52 272 Kč (výrok II.).
2. Žalobce žalobu odůvodnil tím, že mezi účastníky byla v období srpna a září 2015 uzavřena, a to v rámci komunikace prostřednictvím sociální sítě www.facebook.com, chatu v aplikaci Skype, na osobních jednáních i telefonicky, smlouva o dílo, jejímž předmětem byl závazek žalované vyvinout webovou aplikaci pro žalobce, tzv. back-office pro start-up, tzn. online pracovní prostředí pro začínající podnikatele, jehož základem měl být multiplatformní komunikační prostor a zároveň cloudové úložiště dat nabízející dodatečné šifrování pro vyšší zabezpečení všech dat a že cena díla byla sjednána částkou 30 000 Kč za každý měsíc trvání vývoje, přičemž bylo dohodnuto, že žalovaná bude na vývoji pracovat na plný úvazek. Žalobce žalované hradil sjednanou cenu po období od října 2015 do prosince 2016 a zaplatil jí tak celkem 450 000 Kč, avšak žalovaná mu za období od října 2015 do ledna 2017 nepředložila žádné výsledky své práce a posléze s žalobcem přestala komunikovat. Dopisem ze dne 5. 4. 2017, který byl žalované doručen dne 24. 4. 2017, žalobce od smlouvy odstoupil a vyzval žalovanou k navrácení částky 450 000 Kč a dalších hotových výdajů poskytnutých žalované. Žalobou se ale domáhá jen částky 100 000 Kč spolu s příslušenstvím, z důvodu jeho obav o vymahatelnosti pohledávky.
3. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby s odůvodněním, že mezi účastníky řízení byla v rozhodné době skutečně uzavřena smlouva o dílo, avšak jejím předmětem nebylo dílo spočívající v jednom programátorském celku, nýbrž se jednalo o komplexní a průběžný vývoj a programátorskou podporu, tedy svým charakterem rámcová smlouvu o dílo, kterou se žalovaná zavázala provádět pro žalobce dílčí činnosti podle průběžně sdělovaných pokynů z jeho strany. Cena díla byla sjednána paušální částkou ve výši 30 000 Kč měsíčně, a to v rozsahu hlavního pracovního poměru, tj. 8 hodin denně. Žalovaná žalobci v průběhu období od října 2015 do prosince 2016 poskytovala průběžnou programátorskou podporu, za níž zcela řádně obdržela od žalobce odměnu. Smlouva o dílo v rozsahu tvrzeném žalobcem s žalovanou nikdy uzavřena nebyla, tudíž

od ní žalobce nemohl ani řádně odstoupit a vzhledem k tomu mu nemohl vzniknout ani nárok na vydání bezdůvodného obohacení z její strany.

4. Soud prvního stupně s odkazem na § 2586 odst. 1, § 2001, § 2004 odst. 1, § 2005 odst. 1 a 2 a § 299 o. z. po provedeném dokazování uzavřel, že v řízení bylo prokázáno, že mezi účastníky řízení byla v předmětném období platně uzavřena ústní smlouva o dílo, neboť oba účastníci její uzavření v řízení tvrdili, a že byla prokázána cena díla spočívající v měsíční výplatě 30 000 Kč. K tomu soud prvního stupně uvedl, že účastníci řízení se vlivem zvolené ústní formy vystavili nebezpečí právní nejistoty spočívající v problematice doložení svých tvrzení ohledně předmětu díla výše uvedené smlouvy o dílo. V této souvislosti soud prvního stupně vzal v úvahu, že žalobce tvrdil, že předmětem díla bylo naprogramování webové aplikace s jím specifikovanými nástroji, čemuž ale žalovaná oponovala tvrzením a za předmět díla označovala IT podporu žalobce, kterou specifikovala ve svém shrnutí výkazů a nároků a výkazů za měsíce říjen 2015 až prosinec 2016. Tuto listinu však soud prvního stupně posoudil jako další tvrzení žalované, neboť neprokazovala nic vzhledem k tomu, že se jedná o prosté údaje zpracované žalovanou. Dále vzal v úvahu, že žalobce svá tvrzení prokazoval zejména přepisem části komunikace mezi ním a žalovanou na facebooku ze srpna a září 2015, avšak stejně jako výkazy předložené žalovanou, tak i tuto listinu soud prvního stupně posoudil jako další žalobcovo tvrzení, a to z důvodu, že ji zpracoval žalobce a soud prvního stupně nemohl posoudit, do jaké míry je přepis odpovídající originální komunikaci mezi účastníky řízení, neboť přepis není autentickým zachycením rozpravy žalobce s žalovanou a nebylo lze u něj vyloučit pozdější úpravy z žalobcovy strany. Z tohoto důvodu soud prvního stupně z obsahu přepisu komunikace ani nemohl učinit žádná zjištění, natož aby jím mohl být věrohodně prokázán předmět díla. Podle soudu prvního stupně předmět díla nemohl být osvětlen ani z výslechu svědkyně Lucie M., neboť ta při svém výslechu jasně uvedla, že k jednání a spolupráci na projektu byla přizvána až po domluvě žalobce s žalovanou a této dohodě nebyla přítomna. Pokud se k předmětu díla vyjádřil žalobce ve svém účastnickém výslechu, ten soud prvního stupně v této části hodnotil jako účelově motivovaný s tím, že žalobce již ze svého postavení zcela logicky nemohl tvrdit nic jiného a soud prvního stupně tak jeho tvrzením ohledně předmětu díla neuvěřil.
5. Soud prvního stupně v tomto případě vycházel z názoru, že na rozdíl od žalované, které se též nepodařilo prokázat své tvrzení o předmětu díla, bylo důkazní břemeno na žalobcově straně, pokud tvrdil, že došlo k bezprávnímu vztahu mezi účastníky, když od smlouvy odstoupil a že se žalovaná bezdůvodně obohatila. Podle soudu prvního stupně neunesení důkazního břemene žalobcem ohledně předmětu díla pak vedlo k závěru, že soud nemohl ani právně posoudit oprávněnost jeho odstoupení od smlouvy o dílo, neboť důvodem odstoupení bylo nesplnění závazku žalovanou plynoucího jí ze smlouvy právě tím, že žalobci nepředala předmět díla. Soud prvního stupně tedy dospěl k závěru, že se žalobci nepodařilo prokázat zánik smlouvy o dílo v souladu, čímž by došlo k zániku závazku od počátku v souladu a vzniku bezdůvodného obohacení na straně žalované.
6. Výrok o nákladech řízení byl odůvodněn § 142 odst. 1 o. s. ř.
7. Proti rozsudku podal žalobce včasné odvolání, ve kterém soudu prvního stupně vytkl, že z důkazů prostřednictvím kompletní facebookové komunikace účastníků a výslechu svědkyně Lucie M. nezjistil žádná pro rozhodnutí ve věci podstatná skutková zjištění. K tomu dodal,
8. že Lucie M. byla jednou ze čtyř osob podílejících se na realizaci projektu po dobu téměř jednoho roku, a mohla tak nepochybně osvědčit rozhodné skutečnosti ohledně smluveného díla. Nesouhlasil dále se závěrem soudu prvního stupně, že smlouva o dílo byla uzavřena ústně, ačkoliv byla uzavřena prostředky elektronické komunikace, což doložil kopií kompletní komunikace mezi stranami vedené na facebooku od 13. 8. 2015 do 12. 11. 2017, avšak z napadeného rozsudku není patrné, z jakých důvodů k ní nebylo přihlédnuto. Podle jeho názoru pak ignorování takový postup soudu prvního stupně byl vůči němu nespravedlivý a nesprávný, to

tím, spíše, že ve věci byly provedeny další důkazy, které svědčily o pravdivosti jeho tvrzení - doložení úhrady částky 450 000 Kč žalované a rozsáhlá shoda jeho tvrzení s výpovědí svědkyně Lucie M.. Zdůraznil dále, že obsah komunikace vedené na facebooku byl naprosto zásadní, neboť bez dalšího dokládá nejen existenci smlouvy o dílo, ale i náhlé a jednostranné ukončení spolupráce ze strany žalované (bez jakéhokoliv vypořádání) a tím flagrantní porušení této smlouvy. K hodnocení soudu prvního stupně výpovědi svědkyně Lucie M., že nebyla přítomna uzavření smlouvy o dílo mezi ním a žalovanou na počátku, namítl, že taková úvaha byla nepřipustně zjednodušující, nesprávná a k němu nespravedlivá, neboť se na realizaci projektu podílela po dobu téměř jednoho roku, při telefonických koordinačních konferencích zpravidla jednou týdně, a mohla tak nepochybně osvědčit na čem se pracovalo, co bylo dohodnuto, v jakých termínech měla být ta která dílčí etapa splněna a jaké závazky na sebe která ze stran převzala. K tomu pak poukázal na obsah její výpovědi, ze které podle něj bylo jednoznačně patrné nejen to, že předmětem díla byla hotová aplikace s dodáním ve formě zdrojového kódu, ale rovněž že žalovaná překročila původní přislíbené termíny dodání díla a že není pravdivé tvrzení žalované, že předmětem díla byla programátorská podpora. Vytkl rovněž soudu prvního stupně, že nepřihlédl a nečinil žádné skutkové závěry ze shrnutí výkazů a nároků za měsíce říjen 2015 až prosinec 2016 předloženého žalovanou, neboť z něj, i když je obtížné, je patrné, že se jednotlivé položky/pracovní činnosti minimálně v části překrývají s jeho tvrzeními ohledně předmětu díla a že výstupem těchto položek/pracovních činností musí být buď aplikace anebo počítačový kód. V této souvislosti zopakoval, že žádnou aplikaci ani počítačový kód a ani jiný hmatatelný výstup od žalované nikdy neobdržel a že žalovaná to ani netvrdí, což měl soud prvního stupně při hodnocení důkazů ve všech vzájemných souvislostech, zejména v souvislosti s doloženými platbami ve prospěch žalované v úhrnné hodnotě 450 000 Kč, zohlednit. Závěrem uvedl, že sice není -jinak než svou účastnickou výpovědí- schopen prokázat veškerý obsah smlouvy o dílo v rozsahu veškerých sjednaných částí díla, které se žalovaná zavázala provést, avšak podle jeho názoru to neznamená neunesení důkazního břemene, pokud je prokázán alespoň podstatný obsah smlouvy o dílo (její předmět) a zároveň je nepochybně prokázáno i to, že smlouva o dílo byla žalovanou podstatným způsobem porušena. Navrhl tedy, aby byl napadený rozsudek změněn tak, aby žalobě bylo v plném rozsahu vyhověno.

9. Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku, neboť souhlasila se závěrem soudu prvního stupně o žalobcově neunesení důkazního břemene. K odvolání uvedla, že žalobce nebyl ani přes výzvu soudu prvního stupně schopen úspěšně tvrdit a věrohodně prokázat svá tvrzení, o obsahu smlouvy a kdy a čím přesně mělo dojít k podstatnému porušení smlouvy, které by odůvodnilo odstoupení od smlouvy. V této souvislosti poukázala na to, že v průběhu řízení žalobce opakovaně tvrdil, že neobdržel žádné plnění, což je však v rozporu jak s jeho vlastním tvrzením obsaženým v předkládané komunikaci, tak se svědeckou výpovědí jím navržené svědkyně. Podle žalované soud prvního stupně správně aplikoval zásadu, kdy je nejprve žalobce povinen unést břemeno tvrzení a břemeno důkazní, která ale neunesl. K tomu dodala, že přepis facebookové komunikace, i přes její obsáhlejší doplnění, není prokazatelně autentický a mohl tedy být posouzen pouze jako žalobcovo tvrzení. Nadto, podle názoru žalované, z této komunikace ani není zřejmé samotné uzavření smlouvy, tím méně pak rozsah a obsah jednotlivých úkolů, jakož i sjednané termíny jejich splnění. Podle žalované se z tohoto důvodu ani nemohlo jednat o uzavření smlouvy prostředky elektronické komunikace. Uvedla dále, že žalobce nepředložil ani jakékoli důkazy o renegociaci a dodatkování takto uzavřené smlouvy jinými prostředky s tím, že se soud prvního stupně musel vypořádat se situací, kdy již z podstaty předložených záznamů a přepisů facebookové komunikace se nejednalo o důkazy, ale pouze o žalobcova tvrzení, a proto nemohl porušit svým postupem ani procesní předpisy, tím méně pak právo na spravedlivý proces. Podotkla, že žalobcova interpretace, že soud prvního stupně jeho tvrzení nevzal v potaz, nebyla správná, neboť soud prvního stupně je v úvahu vzal, nicméně jím neuvěřil. Závěr soudu prvního stupně, že ze svědectví Lenky M. nebylo lze vyvozovat žádné závěry pro předmět sporu, neboť nebyla uzavření smlouvy přítomná, podle žalované plně odpovídá

výpovědi svědkyně. Poznamenala pak k ní, že interpretace svědkyně k obsahu smlouvy byly činěny bez znalosti jejího obsahu a pouze jako účastníka realizace projektu, a proto soud prvního stupně mohl těžko z tohoto tvrzení dovozovat obsah smlouvy. K žalobcovu odkazu na skutečnost, že některé položky z jejího přehledu činnosti se shodují s jeho tvrzením, uvedla, že to nemění nic na skutečnosti, že obsah smlouvy se mu tak, jak jej tvrdil, nepodařilo prokázat, tím méně mohl úspěšně prokázat podstatné porušení smlouvy či dokonce odstoupení od ní. Dodala, že skutečnost, že na některých částečných položkách se shodli, nemohla prokazovat jeho tvrzení jako celek, zejména pokud k nim žádné důkazy sám nebyl schopen předložit. Poukázala pak na rozpory v žalobcových tvrzeních, pokud uvedl, že podle jím tvrzeného obsahu smlouvy k žádnému plnění nedocházelo, ale tím, že ona tvrdí, že mu něco dodala, by pak chtěl prokazovat, že nic dodáno nebylo. Podle žalované tento logický protimluv se v jeho argumentaci a důkazech opakoval, neboť i svědkyně Lucie M. i sám žalobce vypověděli, že jisté prezentace, konzultaci atp. prováděny byly, což podle jejího názoru naopak potvrzuje její tvrzení, že se jednalo o komplexní programátorskou podporu projektu.

10. Odvolací soud přezkoumal rozsudek v napadeném rozsahu ve smyslu § 212 a § 212a odst. 1 a 5 ve spojení s § 214 odst. 1 o. s. ř. a dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu rozhodnutí.
11. Předně je třeba uvést, že odvolací soud v zásadě souhlasil s hodnocením soudu prvního stupně ohledně žalobcem předložené facebookové komunikace účastníků a žalovanou předloženým přehledem výkazu její činnosti pro žalobce jako doplnění jejich tvrzení, jakož i s hodnocením svědecké výpovědi Lucie M., jež nebyla osobě přítomna u jednání účastníků ohledně žalobcem tvrzené smlouvy o dílo.
12. Odvolací soud také souhlasil s názorem, že v daném případě ohledně uzavření smlouvy o dílo mezi účastníky -zvláště pak jejího předmětu- a následného odstoupení od ní, tedy tvrzeného důvodu pro vydání bezdůvodného obohacení žalovanou žalobci bylo břemeno tvrzení a břemeno důkazní na žalobcově straně. Avšak za situace, kdy soud prvního stupně uzavřel, že žalobce svá relevantní tvrzení neprokázal, přičemž současně nebylo sporu o tom, že žalovaná od žalobce v rozhodném období získala peněžní prostředky přesahující žalovanou výši, pak podle názoru odvolacího soudu bylo třeba zabývat se otázkou případného bezdůvodného obohacení na straně žalované jako takovou. Na straně žalované pak tudíž bylo břemeno tvrzení a břemeno důkazní k prokázání, na základě jakých právních jednání od žalobce tyto prostředky získala, tedy aby vyvrátila žalobcovu tvrzení o vzniku bezdůvodného obohacení na její straně. V tomto ohledu pouhé konstatování soudu prvního stupně, že ani žalovaná se nepodařilo prokázat své tvrzení o předmětu díla s tím, že vzal za relevantní, že důkazní břemeno bylo na žalobcově straně, pak podle názoru soudu prvního stupně nemohlo obstát a bylo nedostatečné. Za daného procesního stavu totiž bylo na soudu prvního stupně, aby žalovanou postupem ve smyslu § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. poučil o tom, že jí předložené důkazy její tvrzení o uzavření smlouvy o dílo s jiným než žalobcem tvrzeným předmětem neprokazují a vyzval ji k doplnění jejího tvrzení a označení důkazů k prokázání jejich tvrzení, že žalobcem po ní žalobou požadovanou částku získala důvodně, tedy na základě mu odevzdaných konkrétních činností (díla), jež mezi nimi byly platně sjednány (žalobcem objednány).
13. Ke shora uvedenému odvolací soud poznamenává, že při svém rozhodování v tomto případě vzal v úvahu názory uvedené v rozhodnutích Nejvyššího soudu, jež jsou všechna dostupná na <http://www.nsoud.cz>, a to ohledně důkazního břemene v rozsudku ze dne 17. 7. 2012, sp. zn. 28 Cdo 4175/2011; ohledně poučovací povinnosti soudu v rozsudku ze dne 20. 1. 2010, sp. zn. 28 Cdo 3007/2009, v rozsudku ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. 33 Cdo 3977/2009, v rozsudku ze dne 7. 4. 2010, sp. zn. 28 Cdo 3826/2009, a v rozsudku ze dne 8. 11. 2011, sp. zn. 32 Cdo 3452/2010; ohledně poučovací povinnosti ve vztahu k bezdůvodnému obohacení v usneseních ze dne 10. 6. 2014, sp. zn. 28 Cdo 4216/2013, a ze dne 26. 1. 2016, sp. zn. 23 Cdo 682/2014; ohledně bezdůvodného obohacení v rozsudku ze dne 23. 1. 2002, sp. zn.

25 Cdo 643/2000, a v usneseních ze dne 9. 3. 2015, sp. zn. 23 Cdo 3935/2014, ze dne 25. 4. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5032/2016, a ze dne 27. 2. 2018, sp. zn. 25 Cdo 771/2017.

14. Odvolací soud tedy uzavřel, že v řízení před soudem prvního stupně došlo k takovým vadám, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava. Současně odvolací soud dospěl k závěru, že veden nesprávným právním závěrem soud prvního stupně nedostatečně zjistil skutkový stav, na základě kterého by bylo možné rozhodnout ve věci, přičemž zjištění rozhodných skutečností si vyžádá provedení rozsáhlejšího dokazování, které by překračovalo rámec odvolacího řízení (§ 213 odst. 4 o. s. ř.).
15. Z výše uvedených důvodů byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. a/, b/, odst. 2 a § 221 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).
16. Na soudu prvního stupně tak bude, aby nejprve ve výše naznačeném směru žalovanou postupem ve smyslu § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. vyzval k doplnění vylíčení rozhodujících skutečností a označení důkazů ohledně její obrany, tedy stran tvrzení o uzavřené smlouvě o dílo se žalobcem, kterou řádně splnila, a na základě které oprávněně (důvodně) od žalobce převzala finanční částku (částky) odpovídající ceně jí pro žalobce provedeného díla, a to v souladu s jí tvrzeným předmětem díla. Jeho další postup se pak bude odvíjet od reakce žalované na danou výzvu, popřípadě i na žalobcovy námitky k případnému doplnění tvrzení žalované a jí označených důkazů. Teprve po vyjasnění shora uvedených otázek bude možné znovu posoudit žalobcův nárok na vydání bezdůvodného obohacení žalovanou.

Poučení

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 2. května 2019

Mgr. Michael Nippert v. r.
předseda senátu